

Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

Nr 6/2018/2019

z dnia 27 listopada 2018 r.

w sprawie ustalenia Wytycznych Senatu dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2019/2020

Na podstawie § 39 ust. 1 pkt 4 Statutu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

Senat uchwala, co następuje:

§ 1

Ustala się wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2019/2020, stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma zastosowanie do programów kształcenia, których realizacja rozpoczyna się od roku akademickiego 2019/2020.
2. Z dniem 30 września 2018 r. tracą moc Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego 52/2017/2018 z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia Wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich projektowanych zgodnie z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2017/2018.

Zgodność z protokołem stwierdzam

*Przewodniczący Senatu UKW
Rektor*

mgr Iwona Staszewska-Chyla

prof. dr hab. Jacek Woźny

**Wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni
w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz
jednolitych studiów magisterskich a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań
Uczelni od roku akademickiego 2019/2020**

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, w skrócie nazywane Wytycznymi, zawierają postanowienia Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy w zakresie projektowania programów kształcenia, a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni.
2. Wytyczne zawierają wykazy dokumentów (załączników), stanowiących części programu kształcenia i niezbędnych do jego uchwalenia.
3. Programy kształcenia projektowane są zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018, poz. 1668), ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 986), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 2218), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018, poz. 1861)

§ 2

1. Program kształcenia dla kierunku, poziomu i profilu kształcenia uchwała rada podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni, po zasięgnięciu opinii Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia, koordynatora dyscypliny naukowej, do której przypisany jest kierunek studiów, właściwego organu samorządu studenckiego i z uwzględnieniem niniejszych Wytycznych.
2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kierunek studiów uwzględnia w programie kształcenia wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu.
3. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni wykorzystuje w pracach mających na celu określenie programu kształcenia doświadczenia i wzorce międzynarodowe.
4. Jednostka organizacyjna uczelni, prowadząca kierunki studiów, może w ramach danego kierunku prowadzić kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Program kształcenia, w ramach łącznej liczby godzin na danym kierunku, uwzględnia wówczas wszystkie wymagania określone w aktualnie obowiązujących standardach kształcenia nauczycieli
5. Wykaz dokumentów stanowiących dokumentację programu kształcenia zawiera Załącznik Nr 1.

II. PROGRAM KSZTAŁCENIA

§ 3

1. Program kształcenia dla określonego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia obejmuje opis zakładanych efektów uczenia się oraz program studiów stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów.
2. Program kształcenia przygotowują jednostki w oparciu o wewnętrzne przepisy UKW dotyczące systemu zapewniania jakości kształcenia.
3. Szczegółowe procedury tworzenia, konsultowania i archiwizowania programów kształcenia opracowują i przyjmują podstawowe jednostki organizacyjne uczelni.
4. Przepisy, o których mowa w ust. 2, określają obowiązkowy udział podmiotów i uczelnianych organów w procedurach tworzenia, konsultowania i archiwizowania programów kształcenia, wskazują też na możliwości fakultatywnego udziału w tychże procedurach dodatkowych podmiotów i organów.
5. Sposoby odbywania konsultacji oraz wyrażania opinii i ich dokumentowania określa każdy organ zobowiązany do przeprowadzania konsultacji i zasięgnięcia opinii.

§ 4

EFEKTY UCZENIA SIĘ

1. Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 2218):
 - 1) dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
 - 2) dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.
2. Opis zakładanych efektów uczenia się zawiera również efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego.
3. Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera uwzględnia również pełny zakres efektów uczenia się dla studiów o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.
4. Tabele opisu zakładanych efektów uczenia się dla kierunków studiów zawierają załączniki (Załącznik Nr 1.3, Załącznik Nr 1.4, Załącznik Nr 1.5).
5. Efekty uczenia się dla kierunku, poziomu i profilu kształcenia określa Senat na wniosek rady podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni przy pozytywnej opinii Senackiej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia.
6. Efekty uczenia się, o których mowa w ust. 5 projektuje Rada Programowa danego kierunku studiów, a uchwała rada podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni. Procedurę zatwierdzania i opiniowania programu kształcenia, w tym efektów uczenia się, wskazuje Załącznik nr 1.2.
7. Opinię na temat programu kształcenia obowiązkowo wyraża właściwy organ samorządu studenckiego. Program kształcenia może być opiniowany przez innych studentów

- (danego kierunku lub innych studentów np. tych, dla których przygotowywana jest oferta studiów drugiego stopnia).
8. Potrzeba uzyskania opinii innych podmiotów lub organów, np. doktorantów, jednostek międzywydziałowych, bądź dodatkowo powoływanych ekspertów, komisji lub interesariuszy wewnętrznych, warunkowana jest koncepcją kształcenia i programem studiów. W każdym przypadku o konieczności zasięgnięcia dodatkowej opinii w procedurze tworzenia i uchwalania efektów uczenia się decyduje zainteresowany organ.
 9. Sposoby wyrażania i dokumentowania opinii w procedurze projektowania i zatwierdzania efektów uczenia się określa każdy organ zobowiązany do zasięgnięcia opinii.
 10. Projektując efekty uczenia się należy sporządzić:
 - 1) opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku, poziomu i profilu studiów (Załącznik Nr 1.3);
 - 2) tabelę pokrycia efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty uczenia się – jeżeli dotyczy to projektowanych inżynierskich kierunków studiów (Załącznik Nr 1.4);
 - 3) tabelę pokrycia efektów uczenia się przewidzianych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przez kierunkowe efekty uczenia się – jeżeli dotyczy to projektowanych studiów o specjalnościach nauczycielskich – (Załącznik Nr 1.5);
 - 4) opis różnic w stosunku do innych programów kształcenia realizujących w uczelni podobne cele i podobne efekty uczenia się (Załącznik Nr 1.6).
 11. Dodatkowo należy sporządzić matrycę efektów uczenia się, która służy weryfikacji planu i programu studiów. Matrycę można sporządzić według Załącznika Nr 1.9, można też ją sporządzić według projektu opracowanego w jednostce prowadzącej kierunek studiów.
 12. W przypadku gdy podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadzi na danym kierunku i poziomie kształcenia studia o profilach ogólnoakademickim i praktycznym, opis zakładanych efektów uczenia się sporządza się odrębnie dla każdego profilu.
 13. W przypadku gdy podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadzi na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, proces kształcenia umożliwia uzyskanie takich samych efektów uczenia się na każdej z tych form studiów.
 14. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kierunek studiów opracowuje zasady dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się.

§ 5

PROGRAM STUDIÓW

1. Program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia poza jego ogólną charakterystyką (Załącznik Nr 1.1 i Załącznik Nr 1.1.1) określa w szczególności:
 - 1) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia;
 - 2) moduły zajęć – zajęcia lub grupy zajęć – wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów uczenia się oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych efektów, a także liczby punktów ECTS;
 - 3) sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów

kształcenia (Załącznik Nr 1.10);

- 4) plan studiów;
 - 5) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach modułów:
 - a) wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów,
 - b) z zakresu nauk podstawowych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty uczenia się dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia,
 - 6) liczbę punktów ECTS, które student musi uzyskać w ramach modułów z języka obcego, modułów z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych,
 - 7) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych dla całego cyklu kształcenia dla kierunku studiów o profilu praktycznym,
 - 8) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym,
2. Program studiów powinien umożliwiać studentowi wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 1.
 3. Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określa dla każdej z tych dyscyplin procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 1.
 4. Program studiów dla kierunku o profilu praktycznym obejmuje moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 1, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.
 5. Program studiów dla kierunku o profilu ogólnoakademickim obejmuje moduły zajęć powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z tym kierunkiem studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 1, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych.
 6. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, doskonaląc program kształcenia, może, w ramach posiadanego uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, dokonywać zmian:
 - 1) łącznie do 30% ogólnej liczby zakładanych efektów uczenia się określonych przez Senat uczelni aktualnych na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia;
 - 2) w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniając najnowsze osiągnięcia naukowe lub artystyczne, a także form i metod prowadzenia zajęć;
 - 3) koniecznych do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną;
 - 4) koniecznych w celu dostosowania programów studiów do wymagań określonych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Ustawie z dnia 2 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
 7. Zmiany efektów uczenia się wymagają zatwierdzenia przez Senat uczelni.
 8. Zmiany w programach kształcenia, o których mowa w ust. 6 pkt. 1 lub ust. 7 mogą być wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia.
 9. Zmiany w programach studiów, o których mowa w ust. 6 pkt. 2 i 3, mogą być

wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.

10. Zmiany w programach kształcenia wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są ogłaszane w BIP na stronie podmiotowej uczelni co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.

§ 6

PLAN STUDIÓW

1. Plany studiów, będące elementem programów studiów, opracowywane są według obowiązującego w uczelni wzoru (Załącznik Nr 1.8.1, Załącznik Nr 1.8.1a, Załącznik Nr 1.8.1b, Załącznik Nr 1.8.2, Załącznik Nr 1.8.2a, Załącznik Nr 1.8.2b).
2. Dla studiów pierwszego stopnia – licencjackich określa się 6 semestrów i co najmniej 180 punktów ECTS jako warunki uzyskania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia. Dla studiów pierwszego stopnia – inżynierskich określa się 7 semestrów i co najmniej 210 punktów ECTS jako warunki uzyskania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia.
3. Dla studiów drugiego stopnia trzysemestralnych – magisterskich określa się 3 semestry i co najmniej 90 punktów ECTS jako warunki uzyskania dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia.
4. Dla studiów drugiego stopnia czterosemestralnych – magisterskich określa się 4 semestry i co najmniej 120 punktów ECTS jako warunki uzyskania dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia.
5. Odstępstwa od zapisów p. 2-4 wymagają uzyskania zgody od Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia oraz Prorektora ds. Finansów i Organizacji.
6. Dla jednolitych studiów magisterskich określa się 10 semestrów i co najmniej 300 punktów ECTS jako warunki uzyskania dyplomu jednolitych studiów magisterskich.
7. Studia niestacjonarne mogą trwać jeden lub dwa semestry dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne.
8. Łączny wymiar godzin na kierunku, wymiar praktyk zawodowych nie może być większy niż w obecnie obowiązujących planach studiów. Nie dotyczy godzin wf, oraz godzin języka obcego, które należy dodać do ogólnej liczby godzin.
9. Procentowy udział zajęć innych niż wykładowe w stosunku do łącznej liczby godzin określony jest według następujących zasad:
 - 1) Dla studiów o profilu ogólnoakademickim (z wyłączeniem kierunków wymienionych w punkcie 9.2):
 - a) Wykłady – min. 50%
 - b) Ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, seminaria, – max 50%, w tym w tym laboratoria i seminaria - max 25%”
 - 2) Dla wszystkich studiów o profilu praktycznym oraz kierunków: filologii obce, lingwistyki stosowane, wychowanie fizyczne oraz kierunków przypisanych do dyscyplin w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych, dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, dziedzinie sztuki:
 - a) wykłady – min. 40%
 - b) ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, seminaria – max 60%, w tym laboratoria i seminaria – max 35%,
10. Wszystkie moduły zajęć (przedmioty) i wszystkie formy zajęć przewidziane w planie studiów podlegają zaliczeniu. Formy modułów zajęć (przedmiotów) przewidzianych w planie studiów określa § 6 p.1 Uchwały Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 41/2017/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r.

11. Moduły zajęć – zajęcia lub grupy zajęć – ujęte w planach studiów mają przypisane efekty uczenia się oraz liczby punktów ECTS. Przypisanie punktów ECTS nie dotyczy wychowania fizycznego.
12. Modułom zajęć – zajęciom lub grupom zajęć – na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych przypisane są te same liczby punktów ECTS.
13. Liczbę godzin zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych określa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kierunek studiów przy zachowaniu zasady, że program kształcenia realizowany jest w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w wymiarze od 50% do 60% ogólnej liczby godzin zajęć określonej dla danego kierunku studiów stacjonarnych. Zaleca się, by liczba godzin praktyk zawodowych na studiach niestacjonarnych była taka sama jak na studiach stacjonarnych. Nie stosuje się powyższego przelicznika do modułów regulowanych odrębnymi aktami prawnymi.
14. Minimalna liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru studiów wynosi od 27 do 33, a do zaliczenia roku studiów wynosi 60.
15. Jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25–30 godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę.
16. W planach stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne wprowadza się zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, za które student musi uzyskać nie mniej niż 5 pkt ECTS.
17. Wprowadzenie do programu studiów zajęć, o których mowa w ust. 16, nie powoduje automatycznie zwiększenia liczby dyscyplin, w ramach których prowadzony jest kierunek studiów.
18. Realizacja zajęć, o których mowa w ust. 16 odbywa się w ramach łącznego wymiaru godzin na danym kierunku i nie może powodować jego zwiększenia.
19. Zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych, o których mowa w ust. 16 mogą stanowić element kształcenia kierunkowego. Tym modułom zajęć należy wtedy przypisać kierunkowe efekty uczenia się.
20. W przypadku programów kształcenia realizowanych poza dziedzinami nauk humanistycznych i społecznych, zajęcia z obszaru nauk humanistycznych lub społecznych, o których mowa w ust. 16, mogą mieć charakter modułów zajęć realizowanych wspólnie dla kilku kierunków.
21. Organizacja i planowanie zajęć, o których mowa w ust. 16 należy do jednostek prowadzących kierunki studiów. Zajęcia te należy prowadzić łącznie dla kilku kierunków.
22. W planach studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich dla nowopowstających kierunków wprowadzenie zajęć terenowych/ćwiczeń terenowych/wyjazdów studyjnych/obozów/i itp. modułów wymaga przed utworzeniem kierunku studiów uzyskania zgody Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia oraz Prorektora ds. Finansów i Organizacji.
23. W planach stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich wprowadza się zajęcia z języka obcego nowożytnego, którym przypisuje się po 2 pkt ECTS za każdy semestr. Student kontynuuje naukę języka obcego nowożytnego, którego znajomość potwierdza

egzamin maturalny lub certyfikat językowy.

24. W planach stacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich wprowadza się zajęcia z języka obcego nowożytnego w wymiarze:
 - 1) 120 godzin na studiach pierwszego stopnia (4 semestry);
 - 2) 30 godzin na studiach drugiego stopnia (1 semestr)
 - 3) 150 godzin na jednolitych studiach magisterskich (5 semestry).
25. W planach studiów stacjonarnych wprowadza się zajęcia z języka obcego specjalistycznego w zakresie dziedziny nauki/sztuki w wymiarze 30 godzin w III semestrze na studiach drugiego stopnia oraz VI semestrze na jednolitych studiów magisterskich. Nie dotyczy to kierunków filologii obcych oraz lingwistik stosowanych.
26. Zajęcia z języków obcych, umieszcza się w planach stacjonarnych studiów pierwszego stopnia, jednolitych studiów magisterskich od semestru I oraz studiów drugiego stopnia od semestru II.
27. Zajęcia z języków obcych na studiach niestacjonarnych umieszcza się w planach od I roku studiów.
28. Zajęcia z języków obcych, o których mowa w ust. 24, zapisywane są we wszystkich planach studiów pod nazwą: „Język obcy”, a zajęcia o których mowa w ust. 25 zapisywane są we wszystkich planach studiów pod nazwą: „Język obcy specjalistyczny”
29. Zajęcia z języka obcego w ostatnim semestrze kończą się egzaminem, na pozostałych semestrach kończą się zaliczeniem z oceną.
30. W planach studiów stacjonarnych pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich rozpoczynających się od roku akademickiego 2018/2019 wprowadza się w semestrach IV i V zajęcia z wychowania fizycznego po 30 godz., którym nie przypisuje się punktów ECTS.
31. Zajęcia z wychowania fizycznego nie podlegają zwolnieniom. W przypadku niemożności realizowania przez studentów programu zajęć z wychowania fizycznego, Studium Wychowania Fizycznego organizuje i przeprowadza zajęcia alternatywne.
32. W programach studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich należy zaplanować szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny oraz zajęcia „Planowanie kariery zawodowej” w wymiarze nie mniejszym niż 5 godzin.
33. Szkolenie w zakresie BHP i zajęcia „Planowanie kariery zawodowej” realizowane są poza planem studiów.
34. Szkolenie w zakresie BHP i zajęcia „Planowanie kariery zawodowej” realizowane są w ramach zajęć dydaktycznych, w formie wykładów realizowanych jako zajęcia łączone na kilku kierunkach w ramach jednej dziedziny, a udział studenta w szkoleniu i zajęciach „Planowanie kariery zawodowej” prowadzący potwierdza zaliczeniem.
35. Sposób realizacji szkolenia w zakresie BHP i zajęć „Planowanie kariery zawodowej” określi Zarządzenie Rektora UKW.
36. Zajęcia z wychowania fizycznego, zajęcia o charakterze seminaryjnym (proseminarium, seminarium i in.), a także moduły (przedmioty) niekończące się w danym semestrze egzaminem lub zaliczeniem z oceną podlegają zaliczeniu poprzez wpisanie do przewidzianej dokumentacji formuły „zal”.
37. Zajęcia o charakterze seminaryjnym, niepodlegające ocenianiu, określa jednostka prowadząca kierunek studiów.

38. Zajęcia niekończące się w danym semestrze egzaminem lub zaliczeniem z oceną określa jednostka prowadząca kierunek studiów¹.
39. Pozostałe zajęcia, przewidziane w planie studiów, podlegają ocenianiu, według skali ocen przewidzianej w Regulaminie Studiów.
40. W przypadku jednostek prowadzących studia III stopnia zaleca się uwzględnić w planach prowadzonych studiów zajęcia/moduły umożliwiające realizację praktyk doktoranckich.
41. W planach studiów należy wprowadzić moduły kształcenia umożliwiające ich realizację w systemie zdalnym - e-learningu, którym należy przypisać 5 pkt ECTS
42. Moduły zajęć do wyboru:
- 1) Program studiów umożliwiający studentowi wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, zakłada realizację owego wyboru poprzez kompleksowe lub opcjonalne zastosowanie poniższych rozwiązań:
 - a) wprowadzenie do programu i planów studiów „bloku zajęć do wyboru” (min. dwa bloki) o różnych modułach na każdym z nich, nie wcześniej niż od 2 semestru,
 - b) wprowadzenie do programu i planu studiów modułów zajęć do wyboru (min. dwa moduły), nie wcześniej niż od 2 semestru.
 - c) w przypadku specjalności, które nadają kwalifikacje do wykonywania zawodu i znajdują swoje umocowanie w aktach prawnych - wprowadzenie do programu i planów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich co najmniej dwóch specjalności o różnych modułach na każdej z nich nie wcześniej niż od 2 semestru.
 - 2) Moduły kształcenia do wyboru muszą stwarzać studentowi możliwości uzyskania liczby punktów ECTS w wymiarze nie mniejszym niż:
 - a) 54 pkt ECTS – dla studiów pierwszego stopnia o łącznej liczbie 180 punktów ECTS;
 - b) 63 pkt ECTS – dla studiów pierwszego stopnia o łącznej liczbie 210 punktów ECTS;
 - c) 27 pkt ECTS – dla studiów drugiego stopnia o łącznej liczbie 90 punktów ECTS;
 - d) 36 pkt ECTS – dla studiów drugiego stopnia o łącznej liczbie 120 punktów ECTS;
 - e) 90 pkt ECTS – dla jednolitych studiów magisterskich o łącznej liczbie 300 punktów ECTS.
 - 3) Uruchamianie kierunku, specjalności i modułów lub bloków zajęć do wyboru musi być zgodne z uchwałą w sprawie zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych, pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania, zasad ustalania godzin obliczeniowych oraz liczebności grup zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.
 - 4) Na etapie rekrutacji konieczne jest informowanie kandydatów na studia o zasadach wyboru i warunkach uruchamiania modułów lub bloków zajęć do wyboru do oraz możliwości ich nieuruchomienia.

¹ **Komentarz:** zajęcia niekończące się w danym semestrze egzaminem lub zaliczeniem z oceną, to np. wykład lub inne formy zajęć trwające 2 semestry lub dłużej – w takiej sytuacji program studiów może (ale nie musi) zakładać oceniania osiągnięć studenta po każdym semestrze.

43. Praktyki:

- 1) Jednostki prowadzące kierunki studiów o profilu praktycznym określają ogólny wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych oraz łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych.
- 2) Na studiach o profilu praktycznym należy projektować praktyki zawodowe jako część planu studiów w wymiarze co najmniej 6 miesięcy (dla studiów I stopnia) oraz 3 miesięcy (dla studiów II stopnia) w ramach łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację zajęć dydaktycznych oraz w ramach łącznej liczby punktów ECTS dla kierunku studiów.
- 3) Na studiach inżynierskich o profilu ogólnoakademickim można projektować praktyki zawodowe jako część planu studiów w wymiarze 160 godzin w ramach łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację zajęć dydaktycznych oraz w ramach łącznej liczby punktów ECTS dla kierunku studiów.

III. PROJEKTOWANIE I DOKUMENTOWANIE KIERUNKU STUDIÓW

§ 7

1. Projektując studia na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia podstawowa jednostka organizacyjna musi spełniać wymagania określone w aktualnie obowiązujących przepisach dot. warunków prowadzenia studiów.
2. Jednostka organizacyjna uczelni przystępująca do prac nad programem kształcenia nowopowstającego kierunku przedstawia rektorowi jego koncepcję i wnosi o określenie łącznego wymiaru godzin na danym kierunku studiów.
3. Na etapie tworzenia nowego kierunku studiów jednostka organizacyjna uczelni, w porozumieniu z Prorektorem ds. Finansów i Organizacji, określa elementy kosztochłonności projektowanego kierunku.
4. Kompletną dokumentację projektowanego bądź modyfikowanego programu kształcenia na kolejny rok akademicki należy przekazywać w wersji elektronicznej do Działu Jakości i Organizacji Kształcenia co najmniej 3 tygodnie przed posiedzeniem Rady Wydziału, na którym planowane jest zatwierdzenie tego programu kształcenia do weryfikacji zgodności programu z zewnętrznymi i wewnętrznymi przepisami. Termin przekazania dokumentacji do weryfikacji nie może być późniejszy niż ostatni dzień lutego. Kierunki studiów, których plany studiów, nie zostaną złożone w tym terminie nie będą podlegały rekrutacji na kolejny rok akademicki.
5. Kompletna dokumentacja programu kształcenia zatwierdzonego przez Radę Wydziału przekazywana jest w wersji papierowej i elektronicznej do zaopiniowania Senackiej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia.

§ 8

1. Plany studiów uchwalone przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej przekazywane są do Działu Jakości i Organizacji Kształcenia.
2. Jednostka organizacyjna prowadząca kierunek studiów odpowiada za prawidłowe sporządzenie planu studiów, za wszelkie zestawienia i przeliczenia, które są integralną częścią planu studiów.
3. Plany studiów, sprawdzone pod względem formalnym, rejestrowane są w Dziale Jakości i Organizacji Kształcenia poprzez nadanie sygnatury.

4. Oryginały planów studiów archiwizowane są w Dziale Jakości i Organizacji Kształcenia.
5. Kopie dokumentów, o których mowa w ust. 1, przekazywane są do kierownika jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek studiów oraz do kierownika właściwego dziekanatu.
6. Jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kierunek studiów zobowiązana jest do przechowywania i archiwizowania wszystkich dokumentów opracowanych na podstawie niniejszych wytycznych.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 9

W sprawach dotyczących programów kształcenia oraz podstawowych zadań uczelni nieobjętych postanowieniami Wytycznych określa Ustawa, a w przypadkach spornych decyduje Rektor Uniwersytetu.